

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

830

Vragen van de leden **Arib** en **Dijkma** (beiden PvdA) aan de minister van Justitie en de staatssecretarissen van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, mw. Adelmund, over *schoolverzuim vanwege religieuze motieven*. (Ingezonden 3 februari 2000)

1
Hebt u kennisgenomen van het feit dat een aantal leerplichtige kinderen – tijdelijk – geen school bezoekt en wordt «thuis gehouden» vanwege religieuze motieven?¹ Hoe beoordeelt u deze situatie?

2
Welke mogelijkheden hebben respectievelijk de Raad voor de Kinderbescherming en de leerplichtambtenaar om in dit soort van situaties – direct – in te grijpen?

3
Deelt u de mening dat deze situatie in het belang van de leerplichtige kinderen niet onnodig lang dient voort te duren en dat daarom extra haast geboden is met het opstellen van een rapport door de Raad voor de Kinderbescherming? Zo ja, welke instrumenten heeft u om de Raad te bewegen de totstandkoming van zo'n rapport te bespoedigen?

4
Komt het vaker voor dat kinderen vanwege religieuze en/of seclarische

redenen niet naar school gaan? Zo ja, zijn hierover gegevens bekend? In hoeverre wordt erin voorzien dat de Raad voor de Kinderbescherming en de leerplichtambtenaar die gevallen voortvarend aanpakken?

¹ NRC dd 29 januari 2000 (Wonen bij de Geest in Hoogvliet).

Antwoord

Antwoord van minister **Korthals** (Justitie), mede namens de staatssecretarissen van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. (Ontvangen 1 maart 2000)

1
Ja.
Voor een optimale schoolloopbaan is regelmatig schoolbezoek onontbeerlijk. Daarom dient schoolverzuim zoveel mogelijk te worden vermeden. In de Leerplichtwet 1969 zijn de wettelijke regels hiervoor vastgelegd. Het is te betreuren dat leerplichtige kinderen, zoals in Hoogvliet, worden thuisgehouden om religieuze redenen, omdat dit een negatieve invloed kan hebben op hun opleiding, en daarmee op hun toekomstig functioneren in de maatschappij.

2
De mogelijkheden van de leerplichtambtenaar om direct in te grijpen in situaties als in Hoogvliet zijn beperkt. De leerplichtambtenaar van de gemeente ziet toe op de

naleving van de Leerplichtwet. Wanneer deze een kennisgeving van verzuim heeft ontvangen, stelt hij een onderzoek in en probeert de verantwoordelijke personen ertoe te bewegen hun verplichtingen na te komen. Wanneer dezen dit weigeren, maakt hij proces-verbaal op van zijn bevindingen en stuurt dit naar de officier van justitie. Ook kan de leerplichtambtenaar als hij daar aanleiding toe ziet een melding doen bij de Raad voor de Kinderbescherming. De Raad kan dan een onderzoek starten naar de opvoedingssituatie van de kinderen. De Raad heeft de mogelijkheid tot direct ingrijpen door middel van het vragen van een voorlopige maatregel van kindbescherming (voorlopige ondertoezichtstelling met een machtiging uithuisplaatsing of voorlopige voogdij) aan de kinderrechter. De Raad verzoekt een voorlopige maatregel als een kind dusdanig ernstig in zijn ontwikkeling wordt bedreigd dat ingrijpen dringend en onverwijld noodzakelijk is. Als er sprake is van een acute bedreiging (bijv. levensbedreigend) kan ook zonder dat de ouders zijn gehoord een voorlopige maatregel worden gevraagd. Het direct ingrijpen is dus afhankelijk van de inschatting van de ernst van de situatie. De Raad kent een spoeddienst/24-uurs bereikbaarheid, waardoor ingrijpen te allen tijde mogelijk is.

3

Het is in het algemeen niet in het belang van kinderen als zij school verzuimen vanwege religieuze motieven. Schoolverzuim op zichzelf is echter geen reden voor acuut ingrijpen door de Raad voor de Kinderbescherming. Schoolverzuim is wel een reden om een onderzoek in te stellen naar de opvoedingssituatie van de kinderen, omdat de kinderen mogelijk in hun ontwikkeling worden bedreigd. De inschatting van de gehele situatie – al dan niet door verkregen feiten tijdens het onderzoek – kan er toe leiden dat het noodzakelijk is om een voorlopige maatregel van kinderscherming te vragen.

De Minister van Justitie heeft de bevoegdheid om de Raad aanwijzingen te geven, ook in individuele gevallen, en kan dus desgewenst invloed uitoefenen.

4

Over de omvang van schoolverzuim op religieuze gronden door leerlingen die bij een school staan ingeschreven, zijn geen gegevens bekend.

Wèl is in 1997 nader onderzoek gedaan naar de vrijstellingen, op religieuze gronden, van de verplichting tot inschrijving van leerplichtige kinderen aan een school. Daarbij is gebleken dat in het schooljaar 1996–97 in 27 gevallen vrijstelling van de leerplicht is verleend wegens bezwaar van de ouders tegen de richting van alle scholen, gelegen binnen redelijke afstand van de woning, waarop het kind zou kunnen worden geplaatst. Deze vrijstellingsmogelijkheid is vastgelegd in artikel 5 onder b van de Leerplichtwet. Hierover is aan de Tweede Kamer gerapporteerd in de bijlage bij de brief van 21 april 1998 met kenmerk VO/TAB/1998/17188. Voor wat betreft een voortvarende aanpak in voorkomende gevallen, wordt verwezen naar het antwoord op vraag 2.